

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคเหนือ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยประชากรที่ทำการศึกษาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อและปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีในระหว่างปี 2550- 2551 ซึ่งมีจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากรทั้งหมด 97 คน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับมาภายในระยะเวลาที่กำหนดจำนวน 87 คน จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean)

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.22 และเป็นเพศชายร้อยละ 36.78 มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี ร้อยละ 39.08 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี ร้อยละ 29.89 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 63.22 รองลงมาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.03 มีประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและรับรองบัญชีอยู่ในช่วง 3 – 5 ปี ร้อยละ 50.57 รองลงมามีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ร้อยละ 36.79 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีใบประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 75.65 มีทั้งใบประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบประกอบวิชาชีพเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ร้อยละ 24.35 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ ร้อยละ 46.87 รองลงมามีอาชีพเป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ร้อยละ 25.00 ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 52.87 และเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 47.13

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปในการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการติดต่อรับงานตรวจสอบและรับรองบัญชีโดยให้สำนักงานบัญชีจัดหาให้ ร้อยละ 39.61 รองลงมา มีการจัดหาเอง ร้อยละ 38.31 มีการรับงานตรวจสอบและรับรองบัญชีภายในภูมิลำเนา ร้อยละ 59.44 รับงานตรวจสอบและรับรองบัญชีในต่างจังหวัด ร้อยละ 40.56 ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบและรับรองบัญชี 1 – 3 คน คิด ร้อยละ 47.13 รองลงมา ไม่มีผู้ช่วย ร้อยละ 28.74 ข้อมูลที่สอบถามจากผู้ประกอบการก่อนรับงาน ตรวจสอบและรับรองบัญชีส่วนใหญ่สอบถามในเรื่อง ประเภทและลักษณะของธุรกิจ คิดเป็น ร้อยละ 12.11 รองลงมา สอบถามเรื่อง เอกสารประกอบการลงบัญชี คิดเป็นร้อยละ 11.81 ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนรายที่รับตรวจสอบและรับรองบัญชี 1 – 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.78 รองลงมา มีจำนวน 51 – 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.03 กิจการที่รับตรวจสอบและรับรอง บัญชีส่วนใหญ่ คือ ธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรม คิดเป็นร้อยละ 54.02 รองลงมา คือ ธุรกิจประเภท บริการ คิดเป็นร้อยละ 42.53 โดยงบการเงินที่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีส่วนใหญ่เป็นกิจการที่ มีการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 60.14 กิจการที่ไม่มีการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 39.86 อัตรา ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.27 มี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีต่ำสุดส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2,001 – 3,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.28 มี ความเห็นว่าอัตราค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมี ความใกล้เคียงกัน ร้อยละ 56.32 และมีความเห็นว่ามี ความแตกต่างกัน ร้อยละ 43.68

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านกิจการ
2. ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน
3. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน
4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อและ ปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีในระหว่างปี 2550- 2551 ซึ่งมีจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากร ทั้งหมด 87 คน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านกิจการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเภทและลักษณะของกิจการอยู่ในระดับมาก ส่วนประวัติและทัศนคติของผู้บริหาร จำนวนของสถานประกอบการ สถานที่ตั้งของกิจการ ระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ประวัติการเสียหายของกิจการ แหล่งที่มาของเงินทุน ผลการดำเนินงานของกิจการ และภาระหนี้สินของกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 20 – 30 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก เกี่ยวกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ และ ระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 31 – 40 ปี และ อายุ 41 – 50 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการ ประวัติการเสียหายของกิจการ ประวัติและทัศนคติของผู้บริหาร จำนวนของสถานประกอบการ และระบบบัญชีและการควบคุมภายใน

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามมีจบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโทให้ความสำคัญกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี และ มากกว่า 5 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 3 – 5 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากกับประเภทและลักษณะของกิจการ ระบบบัญชีและการควบคุมภายใน และประวัติการเสียหายของกิจการ

เมื่อจำแนกตามลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอาชีพหลักให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ส่วนที่ปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอาชีพหลัก ให้ความสำคัญในระดับมากกับประเภทและลักษณะของกิจการ

เมื่อจำแนกตามจำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีผู้ช่วยในการตรวจสอบและมีผู้ช่วย 4 – 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุม

ภายใน ส่วนที่มีผู้ช่วย 1 – 3 คน และ มากกว่า 6 คนให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการ

เมื่อจำแนกตามจำนวนรายที่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนราย 1 – 20 รายให้ความสำคัญระดับมากกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ส่วนที่มีจำนวนราย 21 – 50 ราย 51 – 100 ราย และ 101 - 200 ราย ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการ และที่มีจำนวนราย 201 – 300 ราย ให้ความสำคัญกับระบบบัญชีและการควบคุมภายใน

เมื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจที่รับตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับตรวจสอบธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรมให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสำคัญกับทุก ๆ เรื่องในระดับปานกลาง และธุรกิจบริการให้ความสำคัญในระดับมากกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ

เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเห็นว่ามี ความใกล้เคียงกันให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการและระบบบัญชีและการควบคุมภายใน ส่วนที่มีความเห็นว่ามี ความแตกต่างกันให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของกิจการ

2. ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับยอดสินทรัพย์รวมในงบดุล ยอดหนี้สินรวมในงบดุล ทุนจดทะเบียนของกิจการ ยอดกำไร(ขาดทุน)สะสม ยอดรายได้รวม และ ยอดค่าใช้จ่ายรวม ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี การประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ปริมาณของการจัดทำแนวการตรวจสอบและกระดาษทำการ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และลูกค้าต้องการให้มีการเพิ่มปริมาณการตรวจสอบนอกเหนือจากปริมาณที่จำเป็น ในระดับมาก ส่วนจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 20 – 30 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี และการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31 – 40 ปี และ 41 – 50 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบ และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าระดับปริญญาโท ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดกับเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดในเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี การประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ และระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบ ส่วนที่มีประสบการณ์ 3 – 5 ปี และ มากกว่า 5 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดในเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี

เมื่อจำแนกตามลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบ เรื่อง ปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอาชีพหลัก ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอาชีพรองให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี

เมื่อจำแนกตามจำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีผู้ช่วย มีจำนวนผู้ช่วย 1 – 3 คน และ 4 – 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง ปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ในระดับมากที่สุด ส่วนที่มีจำนวนผู้ช่วยมากกว่า 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามจำนวนรายที่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนราย 1 – 20 ราย 21 – 50 ราย 51 – 100 ราย และ 100 – 200 ราย ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ส่วนที่มีจำนวนราย 201 – 300 ราย ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดทุกเรื่อง

เมื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจที่รับตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถามที่รับตรวจสอบธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรมและธุรกิจประเภทบริการ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี การประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ ปริมาณของการจัดทำแนวการตรวจสอบ และกระดาษทำการ การประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ และระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบ

เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าค่าธรรมเนียมสอบบัญชีมีความใกล้เคียงกันให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ส่วนที่มีความเห็นว่ามีแตกต่างกัน ให้ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี

4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความมีชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีภาษีอากรหรือสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรอื่น ในกิจการที่มีประเภทและลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นลูกค้าที่ใช้บริการด้านอื่นอยู่แล้ว ความสัมพันธ์หรือความสนิทสนมกับลูกค้า และสภาพเศรษฐกิจ ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบปัญหาจากการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีในเรื่องรายได้ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีไม่คุ้มกับความเสี่ยงในการตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 71.26 ผู้สอบบัญชีภาษีบางรายตั้งราคาต่ำ ทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 71.26 และค่าธรรมเนียมสอบบัญชีถูกกำหนดโดยสำนักงานบัญชีและลูกค้าก่อนรับงานตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 68.97

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการศึกษา

1. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคเหนือ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านกิจการ ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้

ความสำคัญอย่างมากกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญกับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ส่วนปัจจัยด้านกิจการ ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงินและปัจจัยด้านอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ ยอดรายได้รวมในงบดุล และความมีชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีภาษีอากรหรือสำนักงานสอบบัญชีตามลำดับ ส่วนในเรื่องปัญหาที่พบจากการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องค่าธรรมเนียมไม่คุ้มกับความเสี่ยงในการตรวจสอบ อีกทั้ง ผู้สอบบัญชีภาษีอากรบางรายตั้งราคาต่ำ ทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบ และค่าธรรมเนียมสอบบัญชีกำหนดจากค่าสอบบัญชีของปีก่อน

ในการศึกษาของจันทร์เพ็ญ ชงไชย ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งกำหนดปัจจัยในการศึกษา 5 ปัจจัย ได้แก่ ขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการ ความเสี่ยงในการดำเนินงาน การใช้บริการด้านอื่น ๆ จากสำนักงานสอบบัญชีที่เป็นผู้สอบประจำปี และด้านสำนักงานสอบบัญชี พบว่าทั้ง 5 ปัจจัยมีความสำคัญต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี และนอกจาก 5 ปัจจัยดังกล่าวแล้ว ยังพบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานและความเสี่ยงในการสอบบัญชี ส่งผลให้ต้นทุนในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพิ่มขึ้น จึงทำให้ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของจันทร์เพ็ญ ชงไชย ในปัจจัยด้านขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการ และด้านสำนักงานสอบบัญชี แต่พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรยังมีปัญหาเรื่องค่าธรรมเนียมไม่คุ้มกับความเสี่ยงในการตรวจสอบ

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาเห็นว่า วิชาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพที่ต้องยึดหลักความถูกต้องน่าเชื่อถือเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยง ดังนั้น ในการกำหนดค่าธรรมเนียมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ควรพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ ปริมาณของการจัดทำกระดาษทำการและแนวการตรวจสอบ เพื่อให้ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีครอบคลุมความเสี่ยงและต้นทุนการตรวจสอบที่เกิดขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคเหนือที่ปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีในระหว่างปี 2550 – 2551 เท่านั้น และได้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี 4 ปัจจัย ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจขยายขอบเขตของกลุ่มเป้าหมายออกไป โดยอาจกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมถึงผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้วย

หรือเพิ่มปัจจัยที่มีผลกระทบต่อข้อกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี เพื่อจะได้รับข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้น และสามารถวิเคราะห์ให้ได้ผลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved